

specifikace: K projednání a rozhodnutí sporu, v němž se žalobce jako majitel směnky vlastní domáhá plnění po žalovaném, a to jako proti osobě, která přistoupila k směnečnému dluhu výstavce směnky, je dána věcná příslušnost krajských soudů.

§ 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.

§ 1892 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

zákon č. 191/1950 Sb., směnečný a šekový

Ncp 745/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobkyně: **BURZA POHLEDÁVEK s.r.o.**, IČO 28813677
sídlem Jabloňová alej 1481, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
zastoupená advokátem JUDr. Kamilem Podroužkem
sídlem Fráni Šrámka 1139/2, 500 02 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Z. A.**

o zaplacení 400 000 Kč,

vedené u Okresního soudu v Náchodě pod sp. zn. EPR 279924/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

- I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.**
- II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Krajskému soudu v Hradci Králové.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se svou žalobou (respektive návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu - dále jen „žaloba“) podanou u Okresního soudu v Náchodě (dále jen „předkládající soud“) dne 30. 10. 2020 domáhá po žalovaném zaplacení částky 400 000 Kč. Tento žalobní požadavek žalobkyně odůvodnila tvrzením, že je majitelkou dosud neproplacené směnky vlastní - jíž ve prospěch třetí osoby vystavil syn žalovaného dne 1. 8. 2017, která zněla

na směnečnou sumu 650 000 Kč, byla splatná k 1. 11. 2017 a byla následně indosována na žalobkyni jako novou majitelku směnky - přičemž žalovaný s ní uzavřel dne 5. 2. 2018 dohodu o přistoupení k dluhu, v níž se zavázal, že za svého syna uhradí až do výše nárokované jistiny dluh z uvedené směnky.

2. Předkládající soud postupoval podle § 104a odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), a předložil věc Vrchnímu soudu v Praze jako soudu nadřízenému (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí o věcné příslušnosti s tím, že věc podle jeho názoru nepatří do věcné příslušnosti okresních soudů, když „se jedná o spor ze směnky (§ 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.“.
3. Žalobkyně k příslušné informativní výzvě (§ 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř.) vyjádřila s názorem předkládajícího soudu o věcné nepřislušnosti okresních soudů nesouhlas s tím, že pohledávka uplatňovaná žalobou není pohledávkou ze směnky, nýbrž pohledávkou z titulu přistoupení k dluhu, a proto se neuplatní speciální věcná příslušnost podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., když „věcně příslušný je obecný soud žalovaného“.
4. Žalovaný se pak k výzvě předkládajícího soudu k otázce věcné příslušnosti nevyjádřil, pročez se - s ohledem na současně připojenou doložku podle § 101 odst. 4 o. s. ř. - předpokládá, že k postupu předkládajícího soudu podle § 104a odst. 2 věta první o. s. ř. nemá námitek.
5. Podle § 11 odst. 1 věta první o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný.
6. Podle § 11 odst. 1 věta druhá o. s. ř., pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení.
7. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
8. Podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech z finančního zajištění a sporech týkajících se investičních nástrojů a cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů, i když se nejedná o investiční nástroje.
9. Podle § 514 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“), cenný papír je listina, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést.
10. Jak již nadřízený soud zopakoval v řadě svých rozhodnutí (viz například usnesení nadřízeného soudu ze dne 28. 2. 2020, sp. zn. Ncp 154/2020, ze dne 23. 3. 2020, sp. zn. 205/2020 a další - veřejnosti přístupná na internetu pod adresou: <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/>), „přestože v současnosti platná a účinná právní úprava - a to na rozdíl od předchozí úpravy obsažené v § 1 odst. 1 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění platném a účinném do 31. 12. 2013 - explicitně nestanoví, že směnka (ať vlastní či cizí) je cenným papírem, taková skutečnost se jednoznačně podává z obecné zákonné definice cenného papíru obsažené v § 514 o. z., a to ve spojení s korespondující úpravou obsaženou v zákoně směnečném a šekovém; přitom „standardní soudní praxe, jejímž výrazem je například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 8. 2018, sp. zn. 21 Cdo 620/2017, je dlouhodobě ustálena v názoru, že (cit.): „směnka je dlužnický dokonalý cenný papír, jímž za předpokladu splnění přísných formálních náležitostí vzniká přímý, bezpodmínečný, nesporný a abstraktní závazek určité osoby zaplatit majiteli směnky v určitém místě a čase stanovenou peněžitou částku; i když se vystavení směnky zpravidla opírá o určitý důvod (kauzu), vzniká ze směnky specifický (směnečný) právní vztah, jehož abstraktní charakter tkví v tom, že právní důvod (kauza) není pro jeho existenci významný a ze směnky nevyplývá; směnečný závazek je přitom zcela samostatný a oddělený od případného závazku, který byl důvodem jeho vzniku““.

11. S ohledem na obsah vyjádření žalobkyně k otázce věcné příslušnosti soudů k projednání a rozhodnutí této věci je třeba zhodnotit význam skutečnosti, že žalobkyně svůj nárok odvozuje od závazkového právního vztahu, který měl být mezi účastníky založen příslušnou dohodou o přistoupení k dluhu podle § 1892 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
12. Judikatura obecných soudů je dlouhodobě ustálena v názoru, že institut přistoupení k dluhu (v dřívější zákonné terminologii „přistoupení k závazku“ podle § 533 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění platném a účinném do 31. 12. 2013) „plní funkci zajištění pohledávky“ (viz například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 7. 2007, sp. zn. 33 Odo 808/2005), a to obdobně jako speciální zajišťovací prostředek práva šekového, kterým je směnečné rukojemství ve smyslu čl. 1 § 30 a násl. zákona č. 191/1950, zákon směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů (k zajišťovací povaze avalu viz například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 5. 2003, sp. zn. 29 Odo 430/2002), jež se uplatní rovněž u směnky vlastní s přihlédnutím k čl. 1 § 77 odst. 3 zákona směnečného a šekového.
13. Nadřízený soud přitom ve své rozhodovací praxi standardně (z poslední doby lze zmínit například usnesení ze dne 28. 2. 2020, Ncp 154/2020, případně usnesení ze dne 5. 8. 2020, sp. zn. Ncp 521/2020, která jsou veřejnosti přístupná na adrese: <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/>) vychází z toho, že nárok uplatněný vůči směnečnému rukojemnímu je nárokem, který se (ve smyslu příslušné zákonné dikce obsažené v § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.) „týká“ směnky jako cenného papíru. Není potom žádného důvodu pro to, aby z hlediska speciální úpravy věcné příslušnosti krajských soudů podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř. platil jiný režim pro nárok odvozený od práva směnečného věřitele vůči osobě přistupující k dluhu směnečného dlužníka, a jiný pak pro nárok takového věřitele uplatněný z titulu převzatého směnečného rukojemství, když v obou případech je korespondujícími závazky shodně zajišťována vlastní směnečná pohledávka příslušného žalobce, a spor se tak týká směnky jako cenného papíru.
14. S ohledem na shora konstatované rozhodl nadřízený soud podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. pod bodem I. výroku tohoto usnesení, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy, přičemž současně (§ 104a odst. 6 část věty před středníkem o. s. ř.) pod bodem II. výroku usnesení uvedl, kterému konkrétnímu soudu bude věc postoupena k dalšímu řízení; rozhodnutím pod bodem II. výroku tohoto usnesení však není dotčeno ustanovení § 105 o. s. ř. (§ 104a odst. 6 část věty za středníkem o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 25. listopadu 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu

